

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی
تربیه آموزشی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها
تربیه آموزشی

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله
تربیه آموزشی

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله

ارزیابی ریسک خطرات ایمنی و بهداشتی در یک شرکت تولیدی به روش FMEA

رجبعلی حکم آبادی^{۱*}، فرزانه کرمی

۱) و * (نویسنده مسئول) کارشناسی ارشد بهداشت حرفه ای، عضو هیات علمی دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی، بجنورد، ایران، ۰۹۱۵۳۲۲۸۲۶۵

۰۵۸۴۲۲۴۷۲۸۱، abi.hse2006@gmail.com

۲- کارشناسی بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی، دانشکده بهداشت، بجنورد، ایران

چکیده

زمینه: شناسایی خطرات و ارزیابی ریسک، موتور محرکه و به عبارتی قلب هرگونه سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای است. روش های زیادی برای ارزیابی ریسک وجود دارد اما یک روش سودمند ارزیابی ریسک علاوه بر ساده بودن باید متناسب با ماهیت فعالیت ها، فرآیندها، فرهنگ و سایر ویژگی های سازمان مورد نظر باشد لذا هدف از انجام این مطالعه ارزیابی ریسک خطرات ایمنی و بهداشتی به روش FMEA می باشد.

مواد و روش ها: در این مطالعه توصیفی مقطعی، ارزیابی ریسک خطرات ایمنی و بهداشتی واحدهای انبار، پرسکاری، قالبسازی، جوشکاری و پرداخت کاری یک شرکت تولیدی به روش FMEA انجام گرفت و نتایج بدست آمده بر اساس مقدار RPN ارزیابی گردید.

یافته ها: در این ارزیابی ۹۴ خطر در واحدهای انبار (۷ خطر)، پرسکاری (۲۵ خطر)، قالبسازی (۴۰ خطر)، جوشکاری (۱۶ خطر) و پرداخت کاری (۶ خطر) شناسایی شد به طوری که بیشترین مقدار RPN مربوط به واحدهای پرداخت کاری (مواجهه با ارتعاش) و پرسکاری (صدای بیش از ۸۵ دسی بل) با میزان ۲۰ و کمترین مقدار RPN مربوط به واحد پرسکاری مربوط به خطر ناشی از پوسچر نامطلوب بود.

نتیجه گیری: روش FMEA روشی مناسب جهت شناسایی خطرات موجود در واحدهای کارخانه و اولویت بندی درجه اهمیت خطرات جهت اختصاص منابع محدود مالی، فنی و انسانی در برطرف سازی نقایص و بهبود شرایط می باشد.

کلمات کلیدی: ارزیابی ریسک، خطرات، روش FMEA

یافته های پژوهش و جداول

در این ارزیابی ۹۴ خطر در واحدهای انبار (۷ خطر)، پرسکاری (۲۵ خطر)، قالبسازی (۴۰ خطر)، جوشکاری (۱۶ خطر) و پرداخت کاری (۶ خطر) شناسایی شد به طوری که بیشترین مقدار RPN مربوط به واحدهای پرداخت کاری (مواجهه با ارتعاش) و پرسکاری (صدای بیش از ۸۵ دسی بل) با میزان ۲۰ و کمترین مقدار RPN مربوط به واحد پرسکاری مربوط به خطر ناشی از پوسچر نامطلوب بود.

بحث و نتیجه گیری

اطلاعات حاصل از ارزیابی ریسک انجام شده به روش FMEA، سه کاربرد اساسی دارد:
 ۱- تعیین نقاطی که نیازمند بهینه سازی از نظر ایمنی و بهداشت حرفه ای هستند تا ریسک آنها به حد قابل تحمل کاهش یابد.
 ۲- اولویت بندی درجه اهمیت خطرات جهت اختصاص منابع محدود مالی، فنی و انسانی در برطرف سازی نقایص و بهبود شرایط
 ۳- تعیین محتوای آموزش های کلاسیک و ضمن کار در زمینه ایمنی و بهداشت حرفه ای
 روش FMEA روشی مناسب جهت شناسایی خطرات موجود در واحدهای کارخانه و اولویت بندی درجه اهمیت خطرات جهت اختصاص منابع محدود مالی، فنی و انسانی در برطرف سازی نقایص و بهبود شرایط می باشد.
 در این مورد خاص ریسک های شناسایی شده با بکارگیری اقدامات فنی، آموزشی، تهیه دستورالعمل یا روش اجرایی و استفاده از وسایل حفاظت فردی، حذف، محدود یا کنترل شده و با مشورت متخصصین شرکت و رجوع به استانداردها، کدها و الزامات قانونی، پیشنهادات مفیدی در این خصوص ارائه گردید

مقدمه و بیان مسئله

از دیرباز، علل حوادث و عوارض ناشی از کار، اعمال نایمن یا شرایط نایمن و غیر بهداشتی عنوان شده است، اما چند دهه پیروی صرف از این دیدگاه در تلاش برای بهبود شرایط ایمنی و بهداشتی محل های کار و افزایش اعتمادپذیری، ثابت نمود که این دو عامل علل ثانویه حوادث می باشند و علل ریشه ای را می توان در، نقص سیستم مدیریت جامع سازمان ها و به عبارتی نبود یک سیستم مدیریتی برای ایمنی و بهداشت در سازمان جستجو کرد.

امروزه سازمان ها دریافته اند که هنگامی امکان بهبود مداوم و واقعی در عملکرد ایمنی و بهداشت حرفه ای وجود دارد که این عملکرد، قابل اندازه گیری باشد و دستیابی به این امر، یعنی پایش مداوم اندازه گیری عملکرد، فقط از طریق ایجاد یک سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای میسر است.

شناسایی خطرات و ارزیابی ریسک، موتور محرکه و به عبارتی قلب هرگونه سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای است

FMEA یکی از روش های تجزیه و تحلیل نظام مند است که در دسته فنون قیاسی جای دارد و روشی نیمه کمی است که در دهه ۵۰ برای نخستین بار در ارزیابی ریسک خطرات ایمنی سیستم های سخت افزاری مربوط به برنامه های هوا فضا و برنامه های وزارت دفاع در ایالات متحده مورد استفاده قرار گرفت.

با توجه به این که شناسایی خطرات و ارزیابی ریسک، موتور محرکه و به عبارتی قلب هرگونه سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای است و با انجام ارزیابی ریسک مناسب می توان خطرات ایمنی و بهداشتی یک شرکت را شناسایی و با اولویت بندی آن ها و انجام اقدامات لازم در سازمان می توان تعداد حوادث را کاهش و از جان و مال کارگر و کارفرما حفاظت کرد لذا هدف از این مطالعه ارزیابی ریسک خطرات ایمنی و بهداشتی در یک شرکت تولیدی به روش FMEA می باشد.

روش بررسی

در این مطالعه توصیفی مقطعی، ارزیابی ریسک خطرات ایمنی و بهداشتی واحدهای انبار، پرسکاری، قالبسازی، جوشکاری و پرداخت کاری یک شرکت تولیدی به روش FMEA انجام گرفت و نتایج بدست آمده بر اساس مقدار RPN ارزیابی گردید.

منابع

- Ebrahimzadeh M, Halvati GH, Mortazavi M, Soltani gerdfarmarzi R. Assess the potential risks of shiraz refinery with failure modes and effects analysis (FMEA). Journal of Occupational Medicine Specialist. 2011;3:16-23
- Rezaee K. Failure Modes and Effect Analysis (FMEA). 2nd ed. Tehran: Iran's Cooperating Company with Atena Publication; 2005
- Halvani G. and M. Zare, Safety System & Risk Management. 1th ed. Tehran: Sobhan publications. 2009: 64-75

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله